

KULDĪGAS NOVADA PAŠVALDĪBA V. PLŪDOŅA KULDĪGAS VIDUSSKOLA

IZM reģ. nr. 4113903238, adrese Piltenes iela 25, Kuldīga, Kuldīgas nov., LV – 3301, tālr. 27020753,
e-pasts: vpkvskola@kuldiga.lv, www.vpkv.kuldiga.lv

Kuldīgā

APSTIPRINU
V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas
direktore Agnese Kārkliņa

2026. gada 02.martā

Iekšējie noteikumi Nr. 41

Kārtība par mākslīgā intelekta lietošanas noteikumiem V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā

I. Vispārīgie noteikumi

1. Kārtība nosaka mākslīgā intelekta (turpmāk tekstā – *MI*) rīku izmantošanas kārtību V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas (turpmāk tekstā - *izglītības iestāde*), lai nodrošinātu drošu, ētisku, tiesisku un pedagoģiski pamatotu tehnoloģiju lietošanu.
2. Noteikumos lietoti šādi termini:
 - 2.1. MI rīks – mašinizēta sistēma, kas projektēta darboties ar dažādiem autonomijas līmeņiem, var pēc ieviešanas būt pielāgojama un tiešiem vai netiešiem mērķiem secina no informācijas, ko tā saņem, kā ģenerēt iznākumus, piemēram, prognozes, saturu, ieteikumus vai lēmumus, kas var ietekmēt fizisko vai virtuālo vidi;
 - 2.2. virtuālais MI asistents – MI rīka veids, kas pilda dažādus cilvēka uzdotus uzdevumus, pielāgojas lietotāja vajadzībām un sniedz personalizētu, interaktīvu atbalstu, piemēram, rakstīt tekstus, palīdzēt plānot darbus un sapulces, veidot kopsavilkumus no dažādiem materiāliem vai sarunām;
 - 2.3. dziļviltojums – MI ģenerēts vai manipulēts attēls, audio vai video saturs, kas atgādina reālas personas, priekšmetus, vietas, vienības vai notikumus un var maldināt personu, ka attiecīgais saturs ir autentisks vai patiess.
3. MI izmantošanas mērķis ir atbalstīt izglītojamo mācīšanos, veicināt izpratni, kritisko domāšanu un digitālās prasmes.

4. Kārtība ir saistoša izglītības iestādes pedagogiem, izglītojamiem un vecākiem.
5. MI rīki šajos noteikumos ir digitālas sistēmas, kas ģenerē, analizē vai pārveido tekstu, attēlus, audio, video vai datus.
6. Kārtība izstrādāta, pamatojoties uz Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, Eiropas Savienības tiesību aktiem, tostarp Mākslīgā intelekta aktu, Eiropas Komisijas Digitālās izglītības rīcības plānu un Latvijas Drošāka interneta centra izstrādātajiem ieteikumiem “Vadlīnijas MI izmantošanai pamatizglītībā un vidējā izglītībā”.
7. Katra mācību gada sākumā klases audzinātājs veic instruktāžu izglītojamiem par MI izmantošanas noteikumiem izglītības iestādē.

II. MI izmantošanas pamatprincipi

8. **Cieņa** – MI netiek izmantots citu aizskaršanai vai neētiskai rīcībai.
9. **Atbildība** – MI ir atbalsta instruments, nevis cilvēka domāšanas, radošuma vai lēmumu pieņemšanas aizvietotājs.
10. **Akadēmiskais godīgums** – MI izmantošana nedrīkst pārkāpt godīgas mācīšanās un vērtēšanas principus.
11. **Caurspīdīgums** – MI izmantošana mācību procesā ir skaidra un atklāta.
12. **Drošība un privātums** – MI izmantošanā tiek ievērotas personas datu aizsardzības un informācijas drošības prasības.

III. MI izmantošanas mērķi

13. Atbalstīt izglītojamo mācīšanos un kompetenču attīstību.
14. Veicināt kritisko domāšanu, digitālo un MI prātību.
15. Sekmēt radošumu un pētniecisko darbību.
16. Pilnveidot pedagogu darbu un izglītības procesa kvalitāti.

IV. MI izmantošanas līmeņi mācību procesā

17. Pirms katra uzdevuma pedagogs informē izglītojamos par pieļaujamo MI izmantošanas līmeni.
 - 17.1. **1. līmenis – atļauta MI izmantošana:**
 - 17.1.1. ideju ģenerēšanai un plānošanai;
 - 17.1.2. jēdzienu skaidrojumiem un mācību satura apguvei;
 - 17.1.3. projektu darbā, norādot MI izmantošanas mērķi;
 - 17.1.4. vizuālā, audio vai cita radoša satura veidošanai, norādot izmantoto MI rīku.
 - 17.2. **2. līmenis – daļēji atļauta MI izmantošana (tikai ar pedagoga norādījumiem):**
 - 17.2.1. uzdevumu risinājumu izpratnei (nevis gatavu atbilžu kopēšanai);

17.2.2. tulkojumiem un apkopojumiem informatīvos nolūkos.

17.3. 3. līmenis – aizliegta MI izmantošana:

17.3.1. pārbaudes darbos, testos, eksāmenos un citos pedagoga noteiktos gadījumos;

17.3.2. akadēmiskā godīguma pārkāpšanai, plaģiātam vai krāpšanai;

17.3.3. citu personu aizskaršanai, dezinformācijas izplatīšanai vai nelikumīgām darbībām;

17.3.4. personas datu vai konfidenciālas informācijas ievadīšanai MI rīkos.

V. MI izmantošanas caurspīdīgums

18. Izglītojamam ir pienākums norādīt MI izmantošanu mācību darbā. Ieteicamais formulējums¹: *Rīka nosaukums un versija, sarunas nosaukums (slīprakstā)* [tiešsaiste]. [datums, kurā avots skatīts]. Pieejams:

Piemērs:

ChatGPT-4, Saruna par bibliogrāfisko avotu noformēšanu [tiešsaiste]. [skatīts 2025. gada 20. septembrī]. Pieejams: <https://chat.openai.com>

19. Izglītojamam jāspēj paskaidrot sava darba saturu un personisko ieguldījumu.

20. Izglītojamam aizliegts:

20.1. uzdot MI radītu saturu kā pilnībā paša radītu darbu;

20.2. izmantot MI krāpšanai, godīguma pārkāpšanai.

VI. Personas datu aizsardzība un drošība

21. Aizliegts ievadīt MI rīkos:

21.1. personas datus (vārdi, adreses, personas kodi, kontaktinformācija, personu fotogrāfijas);

21.2. sensitīvu informāciju par izglītojamiem, pedagogiem vai darbiniekiem;

21.3. izglītības iestādes iekšējo vai konfidenciālo informāciju.

22. Radīt un izplatīt dziļviltojuma attēlus, video un audio, kas var aizskart citas personas vai radīt maldinošu informāciju.

VII. Vecuma un piekrišanas nosacījumi

23. MI rīku izmantošana notiek atbilstoši normatīvajiem aktiem un platformu lietošanas noteikumiem.

¹ VADLĪNIJAS skolēnu zinātniskās pētniecības darbu izstrādei un vērtēšanai, VIAA 03.10.2025. rīkojums Nr. 7.–1.1.3/75

MI rīku lietošana ir aizliegta izglītojamiem, kuri nav sasnieguši 13 gadu vecumu. Izglītojamiem vecumā no 13 līdz 18 gadiem MI rīku lietošanai nepieciešama vecāku vai aizbildņu piekrišana.

VIII. Lomas un atbildība

24. Izglītojamo atbildība:

- 24.1. izmanto MI atbildīgi un ētiski;
- 24.2. kritiski izvērtē MI sniegto informāciju un pārbauda tās pareizību;
- 24.3. ievēro pedagoga norādījumus par pieļaujamo MI izmantošanas līmeni;
- 24.4. uzņemas atbildību par iesniegto darba saturu.

25. Pedagogu atbildība:

- 25.1. MI izmanto profesionālajā darbībā:
 - 25.1.1. mācību materiālu izstrādē;
 - 25.1.2. uzdevumu veidošanā;
 - 25.1.3. ideju ģenerēšanā.
- 25.2. uzrauga MI izmantošanu mācību procesā:
 - 25.2.1. pirms uzdevuma informē izglītojamos par MI izmantošanas pieļaujamību konkrētajā uzdevumā;
 - 25.2.2. veicina izglītojamo MI pratību un kritisko domāšanu;
 - 25.2.3. izmanto MI kā atbalsta rīku, bet ne gala vērtējuma noteicēju.

26. Vecāku atbildība:

- 26.1. iepazīstas ar kārtību par MI lietošanas noteikumiem;
- 26.2. ar savu parakstu apliecina, ka apņemas uzraudzīt bērna MI lietošanas paradumus ārpus izglītības iestādes un ievērot noteiktos ierobežojumus MI izmantošanā (*Pielikums Nr.1*).
- 26.3. veicina bērna atbildīgu tehnoloģiju lietošanu;
- 26.4. pārliecinās, ka bērns ievēro MI rīku noteiktos vecuma ierobežojumus (*23. punkts*).

IX. Noteikumu pārkāpumu izvērtēšana

27. Ja izglītojamais neievēro MI lietošanas noteikumus, atkarībā no pārkāpuma smaguma pedagogam ir tiesības:

- 27.1. uzdot precizējošus jautājumus par darba saturu;
- 27.2. noteikt atkārtotu darba izpildi;
- 27.3. iesniegto darbu nevērtēt.

28. Atkārtotu pārkāpumu gadījumā par situāciju tiek informēti izglītojamā vecāki (likumiskie pārstāvji).

X. Noslēguma jautājumi

29. Kārtība ir saistoša visiem V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas izglītojamiem, viņu vecākiem un pedagogiem.

30. Kārtības mērķis ir veidot drošu, godīgu un mūsdienīgu mācību vidi.

31. Kārtība var tikt pārskatīta un aktualizēta, ņemot vērā tehnoloģiju attīstību un izmaiņas normatīvajos aktos.

Par mākslīgā intelekta (MI) izmantošanu izglītības iestādē

Es, _____, esmu iepazinies(-usies) ar V.Plūdoņa
(vecāka vārds, uzvārds)

Kuldīgas vidusskolas MI izmantošanas noteikumiem un līmeņiem.

Apņemos uzraudzīt mana bērna _____, _____kl.
skolnieka(-ces) MI lietošanas paradumus ārpus izglītības iestādes un ievērot noteiktos vecuma
ierobežojumus.

202__ . gada __ . _____

Vecāka/aizbildņa paraksts _____

